

ПГЕЕ “Константин Фотинов“

БЕЛЕЖИТИ ДАТИ, ПРАЗНИЦИ И СЪБИТИЯ ЗА ЯНУАРИ 2024 Г.

1 януари

- Международен ден на мира. Обявен от папа Павел VI. Чества се от 1968г.
- роден Яворов /1 ян./стар стил/1878 -16 окт.1914/
- роден Алеко Константинов /1ян.1863 – 11 май 1897/
- 135 г. от рождението на Николай Райнов, български поет, литературен критик, изкуствовед, професор, художник, академик. Пише поезия, белетристика, произведения за история и теория на изкуството. Автор на 30 сборника с приказки от цял свят., (01.01.1889 – 02.05.1954)
- 170 г. от рождението на Джеймз Фрейзър, британски антрополог (1854 – 1941)
- 130 г. от смъртта на Хайнрих Херц, германски физик, изследовател на електромагнитните вълни (1857 - 1894)
- 105 г. от рождението на Джеръм Селинджър, американски писател (1919 – 2010)

2 януари

- 190 г. от рождението на Тодор Бурмов, български общественик и политик (1834 – 1906)

4 януари

- 45 г. от смъртта на Калина Малина, българска детска писателка (1898 – 1979)
- 45 г. от смъртта на Калина Малина, българска детска писателка (1898 – 1979)
- 215 г. от р. на Луи Брайл, френски педагог, създател на азбуката за слепи (1809 – 1852)

6 януари

- Свето Богоявление – Йордановден
- роден Ботев /6 ян.1848/ нов стил/ – 20 май 1876/

8 януари

- Бабинден. Народен празник

12 януари

- 120 г. от рождението на Георги Караславов (12.01.1904 – 26.01.1980), български писател. Творчеството му е обемно и жанрово богато. Известни произведения – романите „Татул“, „Снаха“ и др., повестите „Селкор“, „Танго“, „Ленко“ и др.
- 95 г. от рождението на Коста Странджев, български белетрист и драматург (12.01.1929 – 11.11.1991), български белетрист и драматург. Автор е на много очерци, разкази, повести, пиеси, детска литература – „Белязани мъже“, „Мъжка молитва“ (разкази),

„Боровете не превиват клони“ (драма в 4 д.), „Внезапна жена“ (избрани новели), „Най-храбрата звезда“ (разкази за деца) и др.

13 януари

- Ден на българското кино. Датата е свързана с премиерата на първия български филм „Българан е галант“ на Васил Гендов, състояла се през 1915г. Обявен е с решение на МС от края на 2005г.

14 януари

- 185 г. от р. на Йосиф Ковачев, бълг. педагог и просветен деец (1839 – 1898)

15 януари

- 215 г. от р. на Пиер Прудон, френски икономист и политически мислител (1809 - 1865)
- роден Гео Милев / 15 ян.1895 -1925/

16 януари

- 85 г. от рождението на Биньо Иванов (16.01.1939 – 16.04.1998), български поет. Автор на стихосбирките „До другата трева“, „Навярно вечно“, „Часът на участта“ и др. Книги за него – Енчо Мутафов. „Биньо Иванов представен от Енчо Мутафов. Изследване, подобрани стихотворения, непубликувани стихотворения“ (2008) и др.

17 януари

- Ден на религиозната толерантност и търпимост

18 януари

- 145 г. от рождението на Александър Михайлов Балабанов, (18.01.1879 – 30.11.1955), български литературен историк и критик, полиглот, преводач, публицист, професор; дългогодишен преподавател по класическа литература и филология в Софийския университет.
- 335 г. от р. на Шарл Луи Монтескьо, френски мислител и просветител (1689 – 1755)

19 януари

- 145 г. от рождението на Симеон Радев (19.01.1879 – 15.02.1967), български историограф, публицист и литературен критик, дипломат. Автор на „Строителите на съвременна България“ – едно от най-важните историографски изследвания в българската литература.
 - 75 години от р. на БОЖИДАР КАЛЪЧЕВ (19.01.1949) –художник, живописец. Роден в гр. Бургас.

- 215 г. от рождението на Едгар Алън По (19.01.1809 – 07.10.1849), американски поет и писател, литературен критик. Известни творби „Гарванът“ (поема), „Златният бръмбар“ (разкази) и др.

- 185 г. от рождението на Пол Сезан, френски живописец, импресионист (1839 – 1906)

21 януари

- 90 г. от р.на АТАНАС РАДОЙНОВ (21.01.1934) – писател. Роден в с. Горска поляна, Ямболско.
 - 20 г. от смъртта на Йордан Радичков, български писател и драматург(1929 – 2004)
 - Ден на родилната помощ. Чества се официално 1951г.
 - 145 г. от смъртта на Любен Каравелов, бълг. писател, публицист, революционер-демократ (1834 – 1879)
 - 295 г. от р. на Х. Еф. Лесинг, германски писател и литературен теоретик / 1729 – 1781 /
- 100 г. от рождението на Катя Попова (21.01.1924 – 24.11.1966), българска оперна певица (сопран).

23 януари

- 80 г. от смъртта на Михаил Маджаров, български политик и общественик, публицист, дипломат, член на Българското книжовно дружество (1854 – 1944)

25 януари

- 265 г. от рождението на Робърт Бърнс, шотландски поет (1759 - 1796)
- 150 г. от рождението на Съмърсет Моъм (25.01.1874 – 16.12.1965), английски писател и драматург. Известни романи „Острието на бръснача“, „Магьосникът“, „Души в окови“ и др.

26 януари

- 160 г. от с. на Вук Караджич, сръбски филолог, етнограф и фолклорист (1787 – 1864)

27 януари

- 190 г. от рождението на Дмитрий Менделеев, руски химик, съставител на периодичната система на химичните елементи (27.01.1834 – 20.01.1907)

28 януари

- роден Емилиян Станев

30 януари

- 80 години от рождението на ГЕОРГИ МАВРОДИЕВ (30.01.1944 - 14.02.2018)-сатирик. Роден в с. Веселие, Бургаско.

31 януари

- 170 г. от рождението на Стефан Стамболов (31.01.1854 – 06.07.1895), български политик и държавник, публицист, член на Българското книжовно дружество (БАН).

- 170 г. от рождението на Михаил Маджаров (31.01.1854 – 23.01.1944), български политик и общественик, публицист, дипломат, член на Българското книжовно дружество (БАН).

ФЕВРУАРИ

1 февруари

- 155 г. от излизането на бр. 1 на сатирично-хумористичния вестник “Тъпан”, на който активно сътрудничи Христо Ботев (1869 – 1870)

- Трифон Зарезан - Ден на лозаря

-190 г. от р. на Кузман Шапкарев, български учител, фолклорист и етнограф, член на Българското книжовно дружество (01.01.1834 – 18.03.1909)

-255 г. от р. на Иван Крилов, руски писател, сатирик и баснописец (1769 – 1844)

-130 г. от рождението на Жорж Папазов, български художник (1894 – 1972)

2 ФЕВРУАРИ

- Световен ден на влажните зони

- 130 г. от рождението на Жорж Папазов, (Георги Панайотов Папазов) (02.02.1894 – 23.04.1972), български художник живописец, модернист.

-160 години от рождението на ДЯДО БЛАГО (СТОЯН РУСЕВ) (2.02.1864–16.01.1938) – изтъкнат детски писател, събирач на народни песни и умотворения. Роден в с. Заберново, Малко Търново.

3 ФЕВРУАРИ

-150 г. от рождението на Гертруд Стайн, американска белетристка (1874 – 1946)

4 февруари - 530 г. от рождението на Франсоа Рабле, френски писател (1494 – 1553)

5 февруари

-115 г. от смъртта на х. Димитър Паничков, един от първите бълг. издатели и печатари (ок. 1810 – 1909)

-110 г. от рождението на Уилям Бъроуз, американски писател (1914 – 1997)

6 февруари

- 90 години от рождението на ЛАДА ГАЛИНА (ГАНКА КАРАНФИЛОВА) (6.02.1934) – популярна детска писателка. От няколко години живее и твори в САЩ. Родена в гр. Бургас. ДЕВИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ

8 февруари

- 95 години от рождението на СНЕЖИНА ГЪЛЪБОВА (8.02.1929)- пианист, камерен музикант. Родена в гр. Бургас. УЧИЛА В ДЕВИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ.

-175 г. от р. на Иван Гешов, (08.02.1849 – 11.03.1924), бълг. политически и държавен деец, икономист (1849 – 1924)

- 90 г. от рождението на Лада Галина (истинско име: Ганка Славова Габровска-Каранфилова) (08.02.1934 – 31.03.2015), българска писателка, автор на „Митологии“ (роман), „Шосето не е космос“ (новели), „Влакът свири за нас“ (избрани творби за деца) и др. . Родена в гр. Бургас. УЧИЛА В ДЕВИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ.

9 февруари

- 95 години от р. на СНЕЖАНА БАРОВА (9.02.1929)– пианист, музикален педагог. Родена в гр. Бургас

- 185 г. от рождението на Илия Блъсков (09.02.1839 – 13.08.1913), български възрожденски писател, преводач, учител.

12 февруари

-220 г. от смъртта на Имануел Кант, германски класически философ (1724 – 1804)

-215 г. от рождението на Чарлз Дарвин, (12.02.1809 – 19.04.1882), английски учен и естествоизпитател; основоположник на теорията за еволюцията и естествения отбор.

13 февруари

-130 г. от смъртта на Николай Павлович, български художник (1835 - 1894)

- 460 г. от рождението на Галилео Галилей, италиански астроном, физик, астролог и философ (1564 – 1642)

14 февруари

-1155 г. от смъртта на Константин-Кирил Философ, един от създателите на славянската писменост (нач. на IX в. – 869)

-170 г. от рождението на Михаил Сарафов, български обществен, политически и държавен деец (1854 – 1924)

- Костас Варналис е гръцки поет, романист, публицист и общественик, роден и отрасъл в България. **Роден:** 14 февруари 1884 г., Бургас

Починал(а): 16 декември 1974 г., Атина, Гърция

Варналис е роден в [Бургас](#) на [26](#) или [27 февруари 1884](#) по нов стил или на [14](#) или [15 февруари](#) в семейство, преселило се от Варна - фамилията им на гръцки означава *Варненец*. През [1902](#) г. емигрира и се установява в [Атина](#). Завършва [Атинския университет](#) през [1908](#). Учителства в [България](#) и [Гърция](#), а през [1919](#) слуша лекции по [филология](#) и [естетика](#) в [Сорбоната](#) в [Париж](#). Изключен е поради левите си възгледи. Започва работа като [журналист](#) и [преводач](#). Пише две книги за гръцкия поет [Дионисиос Соломос](#), автор е на много стихосбирки и [есеистики](#), превежда няколко класически гръцки [трагедии](#). Автор е на сборника „Диктаторите“, който е насочен против италианците, воюващи против Гърция през Втората световна. През [1959](#) г. получава [Ленинска награда за мир](#) от [съветското](#) правителство. Представител е на гръцката комунистическа [литература](#).

Паметна плоча на Костас Варналис в град Бургас

Стихосбирки:

- *Восьчна пита* ([1905](#))
- *Свободен свят* ([1965](#))
- *Гневът на народа* ([1975](#))
- *Светлината, която изгаря* ([1922](#))
- *Обсадените роби* ([1927](#))

Повести[\[редактиране](#) | [редактиране на кода](#)]

- *Дневникът на Пенелопа* ([1947](#))

15 февруари

-185 г. от р. на Райко Жинзифов, български поет, публицист и общественик (1839 – 1877)

-460 г. от р. на Галилео Галилей, италиански астроном, физик и механик (15.02.1564 – 08.01.1642), основоположник на научния метод за изучаване на света.

-245 г. от смъртта на Джеймс Кук, английски мореплавател (1728 - 1779)

17 февруари

- 85 години от рождението на ИВАН СТРАТИЕВ (17.02.1939)– художник. Роден в гр.Бургас

18 февруари

-460 г. от смъртта на Микеланджело Буонароти, италиански скулптор, поет, живописец и архитект (1475 – 1564)

20 февруари

- 85 г. от рождението на Здравко Попов (20.02.1939), български писател сатирик, автор на „Акорди извън клавиатурата“, „Кон на втория етаж“, „Случаят Ахил : Хумор в три пози“ и др.

21 февруари -50 г. от смъртта на Ламар, български поет (1898 – 1974)

• 22 февруари -

- - 125 г. от рождението на Дечко Узунов, (22.02.1899 – 26.04.1986), български художник, роден в Казанлък. Художественото наследство оставено от него е изключително разнообразно – твори живопис, графика, илюстрация и оформление на книгата, сценография, декоративна монументална живопис. Член на БАН (1973).

23 февруари -125 г. от р. на Ерих Кестнер, германски писател, автор на популярни книги за деца– „Антон и Точица“, „Двойната Лотхен“, „Хвърчащата класна стая“ и мн. др. (23.02.1899 – 29.07.1974)

- 29 февруари - 120 г. от рождението на Васил Стоилов, български художник, живописец, професор по изобразително изкуство. (29.02.1904 – 13.02.1990),

МАРТ

1 март

- Баба Марта
- Международен ден на Гражданската защита
- Международен ден за борба против ядреното оръжие
- Ден на самодееца. Ден на любителското творчество.
- 145 г. от р. на Ал. Стамболийски, (01.03.1879 – 14.06.1923), български политик, идеолог и водач на БЗНС, министър-председател (1919 – 1923).
- 95 г. от рождението на Георги Марков (01.03.1929 – 11.09.1978), български писател, театрален и филмов сценарист, дисидент. Известни творби „Мъже“ (роман), „Портретът на моя двойник ; Жените на Варшава“ (новели), „Задочни репортажи за България“ (публицистика).

-85 г. от р. на Цветан Тодоров, френски семиотик, лингвист и литературовед от бълг. произход ((01.03.1939 – 07.02.2017)

2 март

-125 г. от смъртта на Николай Палаузов, български възрожденски просветител и обществен деец (1819 - 1899)

- 145 години от рождението на ПАНО АНГЕЛОВ АПОСТОЛОВ (2.03.1879 – заг.) – легендарен войвода от Преображенското въстание. Загинал в бой по време на Сърмашикската афера, възпята в странджанската песен “Ясен месец веч изгрява...”.
Роден в с. Башклисе, Дедеагачко

3 март

Национален празник на Република България. Официален празник. Ден на Освобождението на България от османско иго. Подписан е Сан-Стефанския мирен договор. Край на Руско-турската война (1877 – 1878)

4 март -140 г. от рождението на Александър Беляев, руски писател (04.03.1884 – 06.01.1942), руски писател, автор на научно-фантастични произведения – „Човекът – амфибия“, „Главата на професор Дауел“, „Владетелят на света“ и др.

6 март

- 120 г. от смъртта на Феликс Каниц, унгарски географ, археолог, етнограф (1829 – 1904)

- 90 г. от р. на ТОДОР СТАНИЛОВ (6.03.1934 - 13.06.2008) – художник-сценограф. Роден в гр. Стара Загора.

-120 г. от рождението на Ценко Цветанов, български писател, литературен критик, библиотековед и преводач (1904 – 1960)

- 150 г. от рождението на Николай Бердяев (06.03.1874 – 24.03.1948), руски философ и публицист.

7 март - 750 г. от с. на Тома Аквински, италиански философ и теолог (1225– 1274)

8 март

-Международен ден на жената. Утвърден на Втората международна конференция на жените социалистки в Копенхаген (Дания) през 1910 г.

-160 г. от излизането на бр. 1 на в. “Будущност” в Букурещ, редактиран от Георги С. Раковски, 1864 г.

9 март -210 г. от рождението на Тарас Шевченко, украински поет и художник (1814 – 1861)

- 90 г. от рождението на Юрий Гагарин (09.03.1934 – 27.03.1968), съветски военен пилот и космонавт. Той е първият човек в историята на човечеството, който извършва космически полет (12.04.1961).

10 март

- Ден на Холокоста в България. Отбелязва се за първи път през 2003г. по повод 60г. от депортацията на българските евреи

-70 г. от смъртта на Чавдар Мутафов, бълг. белетрист, худ. критик и есеист (1889 – 1954)

- 75 години от рождението на АГОП МЕЛКОНЯН (10.03.1949 – 23.07.2006) – писател, фантаст, журналист, издател. Роден в гр. Бургас

- 180 г. от рождението на Пабло де Сарасате, испански цигулар и композитор (1844 – 1908)

11 март - 470 г. от рождението на Торквато Тасо, италиански поет (1544 – 1595)

13 март

- 110 г. от смъртта на Василий Верещагин, руски художник (1842 – 1904)

-100 г. от смъртта на Иван Гешов, бълг. полит. и държавен деец, икономист (1849 – 1924)

14 март

- 125 г. от рождението на Панчо Владигеров (13.03.1899 – 08.09.1978), български композитор, музикант, диригент, педагог.

- 145 г. от рождението на Алберт Айнщайн (14.03.1879 – 18.04.1955), немски физик теоретик, определян като баща на съвременната физика.

-220 г. от р. на Йохан Щраус – баща, австрийски композитор, цигулар и диригент (1804 –

15 март -45 г. от смъртта на Емилиян Станев, български белетрист (1907 – 1979)

18 март

- 180 г. от рождението на Николай Римски-Корсаков, руски композитор (1844 – 1908)

- 150 г. от рождението на Николай Бердяев, руски философ и публицист (1874 – 1948)

- 90 години от рождението на проф. ЕВГЕНИ ГОЛОВИНСКИ (18.03.1934) - чл. кор. проф. д.б.н. Изследванията му са в областта на интердисциплинарния “триъгълник” на науките химия, медицина и биология, създател на препарат с противотуморно действие. Има над 50 авторски свидетелства и патенти. Роден в гр. Бургас

20 март -215 г. от рождението на Николай Гогол, руски писател и комедиограф (20.03.1809 – 21.02.1852),Автор на „Мъртви души“ (поема), „Шинел“ (повест), „Ревизор“, „Женитба“ (комедии) и др.

21 март

-Световен ден на поезията. Чества се 1999г. по решение на ЮНЕСКО

- Международен ден за ликвидиране на расовата дискриминация

22 март - Международен ден на водата

23 март - Международен ден на метеорологията

24 март - Световен ден за борба с туберкулозата

25 март

- Благовещение. Празник на майката и жената

-90 г. от рождението на Христо Константинов Фотев, български поет (25.03. 1934 – 27.07.2002) – бургаски поет. Роден в Истанбул, Турция.), Сред шедьоврите на българската любовна лирика е стихотворението му „Колко си хубава!...“

26 март

-85 г. рождението на Андрей Пантев (26.03.1939), български историк, член-академик на Световната академия „Платон“.

- 150 г. от р. на Робърт Фрост, амер. поет , четирикратен носител на наградата “Пулицър” (1874 - 1963)

27 март - Международен ден на театъра. Чества се от 1962г. по решение на Международния театрален институт към ЮНЕСКО

28 март

-95 г. от рождението на Вера Мутафчиева (28.03.1929 – 09.06.2009), български писател и историк, член на Българска академия на науките. Автор е на над 30 художествени книги, издадени у нас и в чужбина в многобройни тиражи. Сред по-известните ѝ произведения са: „Книга за Софроний“, „Случаят Джем“, „Летопис на смутното време“, „Аз, Анна Комнина“, „Предречено от Пагане“ и др., сценарист на най-гледания филм в българската история – „Хан Аспарух“.

-30 г. от см. на Йожен Йонеско, фр. драматург и писател от Рум. произход (1909 – 1994)

-28 март 1887 –роден Дебелянов

30 март - 180 г. от рождението на Пол Верлен, френски поет (1844 – 1896)

- 145 г. от рождението на Стефан Л. Костов (30.03.1879 – 27.09.1939), български драматург и етнограф. Сред най-известните му комедии са „Златната мина“, „Големанов“, „Вражалец“, „Женско царство“ и др.

АПРИЛ

1 април

180 г. от излизането на бр. 1 на сп. “Любословие или периодическо повсеместно списание” – първото българско списание, издавано и редактирано от Константин Фотинов, Смирна (1844 – 1846)

- Международен ден на хумора и шегата.

- роден Пенчо Славейков .Датата спорна./1 април 1868 или 27 април 1866 - 28 май 1912/

- 410 г. от смъртта на Ел Греко, испански художник от гръцки произход (1541 - 1614)

- Международен ден на птиците

2 април - Международен ден на детската книга. Отбелязва се в деня на рождението на датския писател Ханс Кристиан Андерсен (1805 – 1875)

3 април - 145 г. от обявяването на София за столица (1879).

4 април

•105 г. от рождението на Веселин Ханчев (04.04.1919 – 04.11.1966), български поет и преводач. Роден в Стара Загора, автор на стихосбирките „Стихове в паласките“, „Лирика“, „Смешен пантеон“, „Жив съм“ и др. Удостоен е със званията „Почетен гражданин на Стара Загора“ (1962) и „Заслужил деятел на културата“ (1963).

4 април

– 105 г. от рождението на Веселин Ханчев, български поет и преводач (1919 – 1966)

-110 г. от р. на Маргьорит Дюрас, фр. писателка, драматург и режисьор (1914 – 1996)

5 април

-105 г. от смъртта на Кръстю Кръстев, български литературен критик и теоретик, философ, член на Българското книжовно дружество, професор (1866 – 1919)

- 170г. от смъртта на Елена Мутева, първата българска поетеса (1825 – 1854)

7 април

- Международен ден на здравето

-410 г. от смъртта на Ел Греко, испански художник от гръцки произход (1541 - 1614)

- 95 г. от р. на ДАМЯН ЗАБЕРСКИ (7.04.1929-23.01. 2006)- художник, живописец и реставратор. Роден в гр. Малко Търново. Учител по рисуване в „К.ФОТИНОВ“.

8 април - Международен ден на циганите.

11 април - Международен ден на бившите политзатворници и концлагеристи

12 април - Международен ден на авиацията и космонавтиката

13 април - 1210 г. от смъртта на хан Крум, български владетел (неизв. - 814)

14 април

-135 г. от р. на Арнолд Тойнби, английски историк, социолог и културолог (1889 – 1975)

16 април

- 145 г.от приемането на Търновската конституция на Княжество България,1879г. - Ден на българската конституция. Ден на юриста.

- 180 г. от рождението на Анатол Франс (16.04.1844 – 12.10.1924), френски романист, поет и есеист, носител на Нобелова награда за литература (1921).

-145 г. от приемането на Търновската конституция на Княжество България (1879).

18 април - Международен ден за опазване на паметниците на културата

19 април -

-130 г. от смъртта на Сава Доброплодни, бълг.и книжовник, педагог, театрален деец

-200 г. от смъртта на Джордж Байрон, английски поет (1788 – 1824).

21 април

-Вход Господен в Йерусалим. Цветница

-160 г. от р. на Макс Вебер, германски социолог, икономист и историк на културата (1864

22 април

- Световен ден на земята

- 300 г. от рождението на Имануел Кант (22.04.1724 – 12.02.1804), философ, основател на немската класическа философия. Автор на „Критика на чистия разум“, „Критика на практическия разум“, „Към вечния мир“ и др.

23 април

- Световен ден на книгата и авторското право. Отбелязва се по решение на ЮНЕСКО от ноември 1995 г. Чества се от 1996 г. 23 април 1616 г. е датата на смъртта на Уилям Шекспир (1564 – 1616); Мегел де Сервантес (1547 – 1616) и Инка Гарсиласо де ла Вега (1539 – 1616).

- 125 г. от рождението на Владимир Набоков, (22.04.1899 – 02.07.1977), руски писател, поет. Става световно известен с романа си „Лолита“.руски писател (1899 – 1977)

- 460 г. от рождението на Уилям Шекспир (23.04.1564 – 23.03.1616), английски драматург и поет.

24 април

- 135 г. от рождението на Христина Морфова (24.04.1889 – 01.06.1936), българска оперна певица; биографични книги от Богдан Морфов „Незабравимата Христина Морфова“ (1978), Владимир Русалиев „Българският славей Христина Морфова“ (1999), Румяна Лечева „Истинската история на Христина Морфова“ (2013) и др.

- Възпоменателен ден за жертвите от геноцида над арменците в Турция. Решението е взето на заседание на Общинския съвет в Бургас от 28 февр. 2008г.

- 80 години от рождението на ХРИСТО БОРАНОВ (24.04.1944 – 16.02.2012) - бургаски поет, лекар. Роден в с. Кривня, Провадийско.

25 април - 115 години от рождението на ДИМИТЪР ДИМОВ (25.04.1909-1.04.1966)- бълг. писател, живял и работил няколко години в Бургас, където завършва първия си роман “Поручик Бенц”. Роден в гр. Ловеч.

26 април - 135 г. от р. на Лудвиг Витгенщайн, австрийски философ и логик (1889 – 1951)

27 април -65 г. от смъртта на Пеньо Пенев, български поет (1930 – 1959)

28 април

-Възкресение Христово. Великден

-135 г. от см. на Михаил Евг. Салтиков-Щедрин, руски писател сатирик (1826 – 1889)

МАЙ

1 май

- Ден на труда и на международната солидарност на трудещите се (от 1890)

-145 г. от пускането в обръщение на първата българска пощенска марка,1879 г.

2 май

• 70 г. от смъртта на Николай Райнов, български поет, литературен критик, изкуствовед, професор (1889 – 1954)

• 505 г. от смъртта на Леонардо да Винчи, италиански художник, скулптор, инженер и изобретател (1452 - 1519)

• 165 г. от рождението на Джером К. Джером (02.05.1859 – 14.06.1927), английски писател и драматург. Най-популярен с хумористичните си романи и разкази – „Празни мисли на един празен човек“ (разкази), „Три души в една лодка (без да става дума за кучето)“ (повест), „Три на бумел“ (роман) и др.

3 май

- Международен ден на свободата на печата
- Международен ден на свободата на печата (от 1994)
- 555 г. от р. на Н. Макиавели, итал. полит. мислител, дипломат и историк (1469 - 1527)

5 май - Ден на Холокоста

6 май

- Гергьовден. Ден на храбростта и празник на българската армия
- Свети великомъченик Георги Победоносец (Гергьовден). Православен църковен празник и български народен и официален празник.

7 май

- Ден на радиото и телевизията в България.
- 100 г. от смъртта на Димитър Благоев, основоположник на социалист. движение в България 1856 – 1924
- 110 г. от рождението на Андрей Гуляшки (07.05.1914 – 03.07.1995), български писател. Творчеството му е богато и разнообразно. Става известен с поредицата си криминално-приключенски романи за Авакум Захов – „Контраразузнаване“, „Приключенията на Авакум Захов“, „Срещу 007“ и др. Автор е и на историческата трилогия „Златният век“.

8 май

- Международен ден на Червения кръст и Червеният полумесец
 - 230 г. от смъртта на Антоан Лоран дьо Лавоазие, френски химик (1743 – 1794)

9 май -

- Празник на Европейските общности.
- Ден на Европа.
- Ден на победата над фашистка Германия.
- 100 г. от рождението на Булат Окуджава (09.05.1924 – 12.06.1997), руски поет, композитор и сценарист; един от основателите на руския жанр „авторска песен“.
- 95 години от рождението на АННА БАЛАШЕВА (9.05.1929 - 2018) – популярен музикален педагог. Родена в гр. Свищов.

11 май -

- Св. равноапостоли Кирил и Методий. Български църковен празник.

•Професионален празник на българските библиотекари (от 2006)

• 120 г. от рождението на Салвадор Дали (11.05.1904 – 23.01.1989), испански живописец, график и скулптор; автобиографични книги Салвадор Дали „Дневникът на един гений. Автобиография“ (1994), Салвадор Дали „Тайният живот на Салвадор Дали. Автобиография“ (1996); биографични книги от Жил Нере „Салвадор Дали 1904–1989“ (1999), Елена Шатохина „Дали и Гала“ (2010) и др.

• 85 г. от рождението на Лиляна Михайлова (11.05.1939 – 18.04.2010), българска писателка и сценаристка. Автор на повече от 20 книги, сред които – „Един тъжен мъж“ (роман), „Грехът на Малтица“ (роман), „Самоубийство по лични причини“ (повест-разследване), „Корабът“ (повест) и др. По нейни сценарии са създадени редица български кино и телевизионни филми – „Пробен срок“ (1977), „Балада за звънците“ (1982), „Грехът на Малтица“ (1985) и др.

12 май - Международния ден на сестринството.

13 май - 180 г. от р. на Цанко Дюстабанов, български революционер (1844 – 1876)

15 май

• Международен ден на семейство

• Международен ден на климата

•105 г. от рождението на Александър Геров (15.05.1919 – 22.12.1997), български поет и белетрист. Автор на „Внезапни стихотворения“, „Най-хубавото“ (стихотворения), „Дете на прозореца“ (стихове за деца и юноши), „Череп с антена“ (научнофантастичен роман) и др.

•70 г. от смъртта на Атанас Буров, български banker и политически деец (1875 - 1954)

17 май - Международен ден на телекомуникациите

18 май

• Международен ден на музеите.

• 110 г. от рождението на Борис Христов, български оперен певец (1914 – 1993)

20 май

• Световен ден в памет на жертвите от СПИН

• 225 г. от рождението на Оноре дьо Балзак (20.05.1799 – 18.08.1850), френски писател. Сред най-значителните му романи са „Йожени Гранде“, „Дядо Горио“, „Изгубени илюзии“, „Братовчедката Бет“ и др.

21 май - 385 г. от см. на Томазо Кампанела, италиански мислител (1568 – 1639)

22 май

- 165 г. от рождението на Артър Конан Дойл (22.05.1859 – 07.07.1930), английски писател, автор на криминални романи и разкази. Известни творби „Знакът на четиримата“ (новели), „Баскервилското куче“ (повест), „Приключенията на Шерлок Холмс“ (новели), „Изгубеният свят“ (роман) и др.

23 май

- Световен ден на кръводарителя
- 80 г. от рождението на Таньо Клисуров (23.05.1944), български поет, роден в Мъглиж, почетен гражданин на Стара Загора (2004). Автор на множество стихосбирки, част от които са „Южна гара“, „Най-скъпото“, „Собственик на болката“, „Казано с очи“, „Внезапно сърцебиене“ и др. Негови стихове са включени в редица антологии и сборници.

24 май

- Ден на славянската писменост, на българската просвета и култура. Официален празник.
- Роден Марин Трошанов /“Ламя ООД“/ Бургас

25 май

- 155 г. от рождението на Георги Стаматов, български писател (1869 – 1942)

26 май

- 225 г. от рождението на Александър Сергеевич Пушкин, руски поет (1799 – 1837)

27 май

- 130 г. от рождението на Дашиъл Хамет (27.05.1894 – 10.01.1961), американски автор на детективски романи и разкази – „Алена жътва“, „Малтийският сокол“, „Стъкленият ключ“ и др.

31 май

- 105 години от р. на ДЕЧКО СТОЕВ (31.05.1919.- 13.10.2004)- художник, живописец. Бургас
- 205 г. от рождението на Уолт Уитман, американски поет (1819 – 1892)

ЮНИ

1 юни - Международен ден за защита на децата

2 юни

- Ден на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България. Официално се отбелязва от 1901 г., когато на тържествата на връх Вола присъстват живи Ботеви четници.

3 юни

- 100 г. от смъртта на Франц Кафка, австрийски писател (1883 – 1924)
- 85 години от рождението на ЛЮБЕН ПЕТКОВ (3.06.1939 – 8.03.2016) – писател. Роден в с. Крушевец, Бургаско.

4 юни

- Международен ден за защита на децата - жертви на агресия.

6 юни

- 25 г. от смъртта на Дамян Дамянов, български поет (1935 – 1999)
- 225 г. от рождението на Александър Сергеевич Пушкин (06.06.1799 – 10.02.1837), руски поет и писател, основоположник на руския реализъм в литературата. Творчеството му е огромно и разнообразно по жанрове. Едно от най-значимите му произведения е романът в стихове „Евгений Онегин“.
- 100 г. от рождението на Васил Акъов (06.06.1924 – 07.02.1989), български писател и сценарист. Автор на романите „Жокей върху асфалта“, „Любовен джаз“, „Игри по никое време“, „Ифаркт“ и др., както и на сценариите на редица игрални филми „Птици и хрътки“ (1969), „Пантелей“ (1978), „Къщата“ (1979) и др.

8 юни

- Световен ден на океана. За първи път е отбелязан през 1992 г
- 65 години от р. на КРЪСТЬО ТОДОРОВ (8.06.1959 – 13 август 2022) – художник. Роден в с. Трояново, Бургаско.

11 юни

- 110 години от рождението и 25 години от смъртта на ПЕТЪР ПОНДЕВ (11.06.1914 - 12.11.1984)- изтъкнат литературовед. Роден в гр. Бургас.
- 160 г. от р. на Рихард Щраус, германски композитор и диригент (1864- 1949)

12 юни

- 120 г. от рождението на Атанас Далчев (12.06.1904 – 17.01.1978), български поет, преводач и есеист. Признат ерудит с изключителна хуманитарна култура. Лириката му се смята за основа на философска поетическа линия в българската поезия. Превежда класически и модерни произведения във всички жанрове от фр., исп., ит., нем. и рус.

писатели. Негови творби са преведени на много езици, вкл. англ., ит., нем., рус., словаш., унг., фин., фр., чеш. и др.

•135 г. от рождението на Гьончо Белев, български писател, белетрист (1889 – 1963)

14 юни - 100 г. от смъртта на Петко Д. Петков, български политик, дипломат, обществен деец (1891 – 1924)

15 юни

- 430 г. от рождението на Никола Пусен, френски художник (1594 – 1665)
- 70 години от рождението на ЛОРИС МАНУЕЛЯН (15.06.1954) – лекар, поет общественик. Роден в гр. Бургас

19 юни -

- 105 г. от рождението на Богомил Райнов (19.06.1919 – 08.06.2007), български писател, теоретик на изкуството и критик. Популярен е с криминалните и шпионските си романи – „Умирай само в краен случай“, „Няма нищо по-хубаво от лошото време“, „Господин Никой“, „Тайфуни с нежни имена“ и др., като повечето са екранизирани. Автор и на многобройни монографии за изобразителното изкуство.

20 юни

- Международен ден на слънце

- Международен ден на бащата

22 юни -60 г. от рождението на Дан Браун, американски писател на трилъри (1964) Световно известен с трилърите „Шестото клеймо“, „Шифърът на Леонардо“, „Изгубеният символ“, „Ад“, „Произход“ и др.

23 юни-

• 135 г. от рождението на Анна Ахматова (истинско име Анна Андреевна Горенко) (23.06.1889 – 05.03.1966), руска поетеса. Стиховете ѝ са преведени на много езици. Лауреат на международната награда „Етна-Таормина“, Италия (1964), почетен доктор по литература в Оксфордския университет (1965). Биографични книги от Илейн Фейнстейн „Ана Всерусийска. Биографичен роман за Ана Ахматова“ (2005), Надежда Манделщам „За Ахматова“ (2011) и др.

24 юни - Международен олимпийски ден

25 юни - 115 г. от рождението на Димитър Димов (25.06.1909 – 01.04.1966), български писател и драматург. Автор на разкази, пътеписи, пиеси и романи. Творбите, които добиват най-широка популярност, са романите му общо три на брой – „Поручик Бенц“, „Осъдени души“ и „Тютюн“. Биографични книги от Любен Георгиев „Димитър

Димов“ (1985), Нели Доспевска „Познатият и непознат Димитър Димов“ (1985), Илия Димитров „Димитър Димов 100 години...“ (2009) и др.

26 юни

-75 години от рождението на ЙОРДАН ИВАНЧЕВ (26.06.1949)- белетрист, драма-тург и киносценарист. Роден в гр. Бургас

- Международен ден за борба с наркоманията

27 юни

- 130 г. от смъртта на Цани Гинчев, български писател и общественик (1835 – 1894)

– роден Вазов /27.06.1850 – 22.09.1921/

ЮЛИ

1 юли - 220 г. от р. на Жорж Санд, френска писателка и общественичка (1804 – 1876)

3 юли - 100 години от рождението на СЛАВЧО ЧЕРНИШЕВ (3.07.1924 - 30.06.2000)- поет и белетрист, носител на “Златен Пегас” (1996г.), живял и творил в Созопол. Роден в гр. Попово.

- 80 г. от рождението на Александър Томов (03.07.1944 – 21.10.2020), български писател и сценарист. Става популярен с трилогиите „Корупция“, „Новобогаташи“ и „Четвъртата власт“. По негови сценарии са заснети редица филми – „Елегия“ (1982), „Романтична история“ (1984), „Маргарит и Маргарита“ (1989), „Пантуди“ (1993) и др.

4 юли - 220 г. от р. на Натаниъл Хоторн, американски писател (1804 – 1864)

- 60 г. от смъртта на Самуел Маршак, руски критик(творби за деца (1887 – 1964)

- 90 г. от смъртта на Мария Кюри, френски физик и химик (1867 – 1934)

7 юли - 140 г. от рождението на Лион Фойхтвангер, германски писател (1884 – 1958)

10 юли - 30 г. от смъртта на Иван Радоев, български поет и драматург (1927 – 1994)

11 юли - 60 години от рождението на РАЙНА МАРКОВА (11.07.1964) – прозаик.
Родена в гр. Бургас

- 160 г. от рождението на Петър Дънов (11.07.1864 – 27.12.1944), български теолог, основател на духовното общество „Бяло братство“.

- 85 г. от рождението на Марко Семов (11.07.1939 – 18.01.2007), български писател, сценарист, есеист, народопсихолог, член-кореспондент на БАН. Публикува първия в България учебник по „Народопсихология“ (в 3 тома).

11 юли - 160 г. от р. на Петър Дънов, български теолог и философ (1864 – 1944)

12 юли - 140 г. от р. на Амедео Модилиани, италиански художник (1884 – 1920)

15 юли - 70 г. от р. на ЖЕКО СТОЯНОВ(18.07.1954) художник и изпълнител на руски романси.сЗаберново,

- 80 години от рождението на КОЛЪО КЕХАЙОВ (22.07.1944)- художник. Роден в с. Горица,

- 70 години от рождението на ЕВГЕНИЙ ХАЛАЧЕВ (22.07. 1954) –художник. Роден в гр. Бургас

- 120 г. от р. на Пабло Неруда, чилийски поет, общественик и дипломат (1904 – 1973)

- 170 г. от р. на Васил Радославов, български политик, юрист (1854 – 1929)

- 120 г. от смъртта на Антон Чехов, руски писател и драматург (1860 - 1904)

18 юли - 650 г. от смъртта на Франческо Петрарка, итал. ренесан (1304 - 1374)

20 юли - 720 г. от рождението на Франческо Петрарка, италиански ренесансов пое (1304 - 1374)

21.юли

•235 г. от рождението на Васил Априлов (21.07.1789 – 02.10.1847), български възрожденски просветен деец и книжовник. Меценат, през 1847 г. дарява на габровци значителна сума за строеж на ново училище (днес Априловска гимназия). Биографични книги от Михаил Арnaudов „Априлов. Живот, дейност, съвременници 1789-1847“ (1935), Георги Карастоянов „Васил Априлов. Черти от един живот“ (1982), Цоньо Петров „Васил Априлов и възраждането на Габрово“ (1990) и др.

• 135 г. от рождението на Ърнест Хемингвей (21.07.1889 – 02.07.1961), американски писател; лауреат на Нобелова награда за литература (1954) за повестта „Старецът и морето“.

23 юли - 350 г. от смъртта на Петър Парчевич, бълг. католически епископ (1612 - 1674)

24 юли • 180 г. от рождението на Иля Репин, руски художник (1844 - 1930)

• 130 г. от смъртта на Цани Гинчев, бълг. възрожденски писател и деятел (1835 – 1894)

• 170 г. от рождението на Константин Иречек (24.07.1854 – 10.01.1918), чешки историк, славист. Автор на „История на българите“, първото обобщаващо изложение на българската история.

• 65 г. от рождението на Здравка Евтимова (24.07.1959), българска писателка и преводачка. Има издадени множество сборници с разкази – „Разкази за приятели“, „Пернишки разкази“, „Кръв от къртица“, „Добрата страна на нещата“ и др. Автор е на романите „За теб, за мен“, „Четвъртък“, „Зелените очи на вятъра“, „Резерват за хора и вълци“ и др. Нейни произведения са публикувани в САЩ, Канада, Великобритания, Австралия, Германия, Франция, Индия, Русия, Полша, Чехия, Словакия и др.

28 юли - 200 г. от р. на Александър Дюма – син, френски писател и драматург (1824 – 1895)

30 юли 105 г. от рождението на Александър Вутимски, псевдоним на Александър Коцев Вутов (30.07.1919 – 23.09.1943), български поет. Умира твърде млад от туберкулоза и приживе не успява да издаде книга. Автор на „Не съм затворен кръг. Стихотворения и поеми“, „Сияния над града. Стихотворения и поеми“, „Скитникът и враните“ и др. Книги за него – Божидар Кунчев „Александър Вутимски представен от Божидар Кунчев“ и др.

31 юли - 240 г. от смъртта на Дени Дидро, фр. философ и мислител, енциклопедист (1713 – 1784)

- 110 г. от рождението на Камен Калчев, български писател (1914 – 1988)

- 70 години от рождението на ДИМО РАЙКОВ (31.07.1954) – писател и журналист. Р. Малко Търново

АВГУСТ

1 август 205 г. от рождението на Херман Мелвил (01.08.1819 – 28.09.1891), американски писател, известен с романа си „Моби Дик“.

4 август 165 г. от рождението на Кнут Хамсун (04.08.1859 – 19.02.1952), норвежки писател, лауреат на Нобелова награда за литература (1920). Автор на романите „Глад“, „Пан“, „Виктория“ и др., пише и разкази, драми, поезия.

5 август - 80 години от . на ИВАН АПОСТОЛОВ (5.08.1944 – 1.10.2000)-поет. Роден в с. Крушевец, Бургаско

6 август - Ден на Хиросима и на борбата за забрана на ядреното оръжие

8 август - 350 г. от смъртта на Филип Станиславов, български книжовник и просветител, съставител на “Абагар” - първата българска печатна книга, 1651, (1596 – 1674)

9 август - 50 г. от смъртта на Яна Язова, българска писателка (1912 – 1974)

- 110 г. от рождението на Петър Бобев (09.08.1914 – 27.04.1997), български писател, автор на приключенски, научнофантастични и исторически разкази, повести, романи. Той е един от най-продуктивните и тиражирани български автори. Удостоен е с

Национална награда за детска литература „Петко Р. Славейков“ за цялостно творчество (1994).

11 август - 170 г. от рождението на Михалаки Георгиев, български писател(1854 – 1916)

- 75 години от рождението на АНЕТА КРАЕВА /САЛАБАШЕВА (11.08.1949)- художник и педагог.

- 80 г. от рождението на Христо Калчев (11.08.1944 – 22.03.2006), български писател. Става изключително популярен през 90-те години на ХХ в., когато започва да публикува своите „вulgарни романи“, първият от които е „Нерон Вълкът“ (1996), последван от „Калигула Бесният“ (1996) и др. За него – Славей Иванова „Пророците и мафиите. Христо Калчев и Георги Стоев“ (2011) и др.

11 август - 125 г. от рождението на Алфред Хичкок (13.08.1899 – 29.04.1980), английски кинорежисьор, кинопродуцент и сценарист. Смятан за „Господарят на съспенса“ той е създател на много от похватите в жанра на психологическия трилър. Известни филми – „Задният прозорец“ (1954), „Човекът, който знаеше твърде много“ (1956), „Психо“ (1960), „Птиците“ (1963) и др.

14 август - 30 г. от смъртта на Елиас Канети, австрийски писател, роден в България, Русе.(1905 – 1994) Нобелов лауреат.

18 август - 90 години от рождението на ЛЮБОМИР ЙОРДАНОВ (18.08.1934 – 28.12.2012)- художник, преподавател в Националната художествена академия, както и в Италия, Франция, Испания. Творбите му са познати на ценителите в Австрия, САЩ, Холандия, Франция, Великобритания, Канада, Русия, Италия, Бразилия, Турция, Гърция и др.

- 75 години от рождението на ВАСИЛ ЛАКОВ (24.08.1949)- журналист, писател, дългогодишен гл. редактор на маринистичното списание “Море”. Роден в гр. Бургас

24 август - Влиза в сила договорът, с който се учредява НАТО през 1949 г.

25 август • 45 г. от смъртта на Димитър Гюдженев (26.01.1891 – 25.08.1979), български живописец, роден в Стара Загора. Известен с картините си на военна и историческа тематика, изградил чрез тях вълнуваща образна панорама на историята на 13-вековна България. Автор е и на множество стенописи – старозагорската църква „Свети Димитър“, варненския православен храм „Свети Николай“ и др. Книги за него – Ангел Д. Ангелов „Димитър Гюдженев. Монографичен очерк“ (1969), Марин Добрев „Художниците на Стара Загора“ (2007) и др.

28 август - 85 години от рождението на ПЕТЪР МАНОЛОВ (28.08.1939)-писател. Роден в с. Садово, Бургас.

29 август - 105 години от рождението на ПЕНЬО РУСЕВ (29.08.1919-17.01.1982)- български писател, литературен историк и критик. Роден в с. Трояново, Бургаско.

СЕПТЕМВРИ

1 септември - Световен ден на морето. Отбелязва се от 1978г. Чества се в един от дните през последната седмица на м. септември

2 септември - Ден на нефтохимика

- 135 г. от смъртта на Захари Стоянов (1850 – 02.09.1889), български революционер, деец на националноосвободителното движение, общественик и държавник, писател и публицист.

3 септември - 115 години от рождението на ВАСИЛ КАРАТЕОДОРОВ (3.09.1909 – поч. 1981) - писател, редактор, преводач. Роден в гр. Созопол.

6 септември

- Ден на Съединението

- 95 години от рождението на ДИМИТЪР АВРАМОВ (6.09.1929-1.05.2008)- известен български изкуствовед, естет, художествен критик. Роден в гр. Бургас.

10 септември

- 75 г. от рождението на Виктор Пасков (10.09.1949 – 16.04.2009), български писател. Известни произведения – „Балада за Георг Хених“ (повест), „Германия – мръсна приказка“ (роман), „Аутопсия на една любов“ (роман) и др. Автор е на сценариите на филмите: „Ти, който си на небето“ (1989), „Индиански игри“ (1990) и др. Творбите му са преведани на много европейски езици. Книги за него – Тодор Коруюв „Балада за Виктор Пасков“ (2015) и др.

11 септември - 500 г. от рождението на Пиер дьо Ронсар, френски поет (1524 – 1585)

13 септември - Европейски ден по първа помощ

15 септември

- Николай Александров Хайтов е български писател, драматург, публицист. Известен е със сборника си „Диви разкази“, както и с оспорваните си съчинения относно гроба на апостола на свободата Васил Левски. Народен деятел на изкуството и културата.

Уикипедия

Роден: 15 септември 1919 г., Яврово

Починал : 30 юни 2002 г., София

- 235 г. от рождението на Джеймс Фенимор Купър (15.09.1789 – 14.09.1851), американски писател, автор на приключенски романи. Известни произведения – „Ловецът на елени“, „Последният мохикан“, „Следотърсача“, „Червеният корсар“ и мн. др.

16 септември - 120 г. от рождението на Николай Островски, руски писател (1904 – 1936)

18 септември - 60 г. от смъртта на Шон О Кейси, ирландски драматург (1880 – 1964)

19 септември

- 120 г. от рождението на Любомир Пипков (19.09.1904 – 09.05.1974), български композитор, музикален педагог и обществен деец. Той е създал богато творчество в почти всички области на музиката – оперите „Янините девет братя“, „Момчил“ и „Антигона 43“, четири симфонии, поемата за хор и оркестър „Сватба“, Концерт за пиано, Концерт за цигулка, много камерни произведения, филмова музика и др.

22 септември - Ден на независимостта на България

26 септември - Европейски ден на езиците

27 септември

- 105 години от р. на АТАНАС СИРКАРОВ (27.09.1919 -20.06.1989)- изтъкнат бургаски архитект (проучвания върху архитектурата на най-забележителните сгради в Бургас. Роден в гр. Дедеагач, Гърция

- 90 години от рождението на ОЛГА ШЕВКЕНОВА (27.09.1934) –пианист с международни изяви. От дълги години живее и работи в Италия, професор в консерваторията „Джузепе Верди“- Милано. Родена в гр. Бургас.Учила в ДЕВИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ.

28 септември

- 90 г. от р. на РЕДЖЕБ КЮПЧУ (28.09.1934-26.04.1976г)- поет. Живял и творил в Бургас от 1956г. до смъртта си. Роден в с. Куклен, Пловдивско.

- 80 години от р. на ИВАН БЛАГОЕВ (28.09.1944)- белетрист. Роден в с. Банево, Бургаско

29 септември

- Ден на бесарабските българи

- 160 г. от рождението на Мигел де Унамуно, испански писател (1864 – 1936)

30 септември - 100 г. от рождението на Труман Капоти, американски писател (1924 – 1984)

Октомври

1 октомври - Международен ден на музиката

- Ден на поезията

- 340 г. от смъртта на Пиер Корней, френски драматург (1606 – 1684)

- 135 г. от рождението на Чавдар Мутафов (01.10.1889 – 10.03.1954), български белетрист, художествен критик и есеист, архитект. Един от най-значимите представители на българския литературен авангард. Автор на „Марионетки“ (импресии), „Дилетант“ (декоративен роман) и др. Книги за него – Надежда Цочева „Чавдар Мутафов и българската култура между двете световни войни“ (2007) и др.

2 октомври - 120 г. от рождението на Греъм Грийн, английски писател (1904 – 1991)

3 октомври - 80 г. от смъртта на Иван Хаджийски, бълг. публицист и народопсихолог (1907 – 1944)

4 октомври - Ден на преводачите

- Световен ден за защита на животните

5 октомври - Международен ден на учителите

6 октомври - 1010 г. от смъртта на Самуил, български цар (неизв. - 1014)

8 октомври - 160 г. от рождението на Бранислав Нушич, сръбски пи (1864 – 1938)

9 октомври - 150 г. от р. на Николай Ръорих, руски художник, писател и философ (1874 – 1947)

10 октомври - Ден на архиваря.

12 октомври - Ден на българската община

14 октомври - 160 г. от рождението на Стефан Жеромски, полски писател (1864 – 1925)

14 октомври - 80 г. от р.на СТЕФАН ХИМИТЛИЙСКИ (14.10.1944 - 7.07.2000) - поет. с. Хаджиите, Бургаско

15 октомври - 80 г. от р. на ЙОРДАН МАРИНОВ (15.10.1944) художник, маринист. Р. в гр. Българово, живее и твори в Поморие.

-190 г. от р. на Любен Каравелов, бълг. писател, публицист, революционер-демократ (1834-1879)

- Международен ден на белия бастун

- Ден на българските военновъздушни сили

- 180 г. от рождението на Фридрих Ницше, германски философ (1844 - 1900)

- 210 г. от рождението на Михаил Лермонтов (15.10.1814 – 27.07.1841), руски поет и писател, един от основните представители на романтизма. Автор на лирика, поеми, драми, проза. Романът „Герой на нашето време“ е първия психологически роман в руската литература.

16 октомври - 170 г. от р. на Оскар Уайлд, ирландски писател, драматург и поет (1854 – 1900)

19 октомври - Ден на българския лекар. Национален ден на благотворителността.

- 170 г. от рождението на Артюр Рембо, френски поет (1854 – 1891) 20

20 октомври 160 г. от рождението на Бранислав Нушич (20.10.1864 – 19.01.1938), сръбски писател хуморист и комедиограф. Пише романи, пиеси, много разкази и фейлетони. Автор на учебник по реторика – „Реторика“ (1934). Особено популярна е неговата книга „Автобиография“.

24 октомври - Международен ден на ООН

- 95 г. от рождението на Йордан Радичков (24.10.1929 – 21.01.2004), български писател и драматург, представител на магическия реализъм. Произведенията му са преведени на 37 езика и са издадени в 50 страни по света. Пиесите „Януари“, „Лазарица“, „Опит за летене“ и „Суматоха“ са поставяни в редица европейски страни и в САЩ. Автор на сценарии на филмите „Горещо пладнe“ (1965), „Барутен буквар“ (1977), „Вълкадин говори с Бога“ (1995) и др. Удостоен е с много отличия и награди, както в България, така и в чужбина. Номиниран е два пъти за Нобеловата награда за литература. Книги за него – Енчо Мутафов „Бъди невероятен. Книга за Радичков“ (1998), Цветана Георгиева „Йордан Радичков: между нагледа и мита“ (2006), „Летене по Радичков“ (сборник, 2011) и др.

26 октомври - Св. Великомъченик Димитрий Солунски. Димитровден. Ден на строителя

29 октомври - 110 г. от смъртта на Пейо Яворов, български поет и драматург (1879 – 1914)

- 110 г. от р. на Максим, Патриарх Български и митропол Софийски (1914 – 2012)

31 октомври - Международен ден на Черно море

НОЕМВРИ

1 ноември - Ден на народните будители. Ден на българската наука

- 80 г. от рождението на Надежда Захаријева-Дамянова (03.11.1944), българска поетеса и писателка. Автор на стихосбирките „Нелюбовно време“, „Облачно“, „Любов?!?“, „Една надежда“ и др., както и на романите „Смет за сливи“, „Тя и тримата“ и др. Пише и текстове за песни, една от които е превърналата се в шлагер – „Може би“ в изпълнение на група „Сигнал“.

7 ноември - 80 г. от смъртта на Матвей Вълев, български писател (1902 – 1944)

- 80 г. от смъртта на Кирил Христов (23.06.1875 – 07.11.1944), български поет, белетрист, драматург и преводач. Оставя голямо по обем литературно наследство във

всички жанрове. Спомените му „Затрупана София“ (1944, 1996), „Ад в рая“ (автобиографичен роман, 1997) и „Време и съвременници“ (1999–2001) съдържат ценна информация за литературните и обществените нрави в България от края на XIX и първата половина на XX век. Сред най-популярните и рецитирани творби е стихотворението му „Жени и вино! Вино и жени“.

8 ноември - Международен ден на социалната работа

- 350 г. от смъртта на Джон Милтън, английски поет (1608 – 1674)

- 100 г. от рождението на Георги Баев (08.11.1924 – 18.02.2007), български художник живописец, общественик. Рисува предимно морски пейзажи, негови картини има в почти всички български галерии. Почетен член на Съюза на австрийските художници и на Японската асоциация на артистите. Носител на Хердерова награда (1986). Художник, свързал целия си живот и творчество с родния си Бургас и морето.

9 ноември

- 110 г. от рождението на Павел Вежинов (псевдоним на Никола Делчев Гугов) (09.11.1914 – 21.12.1983), български писател и сценарист. Известни произведения – повестите „Бариерата“, „Белият гущер“, „В един есенен ден по шосето“ и др., романите „Следите остават“ (за юноши), „Нощем с белите коне“, „Гибелта на Аякс“ и др. Сценарист е на филмите „Специалист по всичко“ (1962), „Тримата от запаса“ (1971), „Бариерата“ (1979), „Нощем с белите коне“ (1985) и др. Книги за него – Светлозар Игов „Павел Вежинов“ (1990), Павлина Делчева-Вежинова „Книга за Павел Вежинов“ (2014) и др.

10 ноември - Международен ден на младежта.

11 ноември - 260 г. от р. на Мари Жозеф Шение, френски поет и драматург (1764 – 1811)

18 ноември - 80 г. от смъртта на Райко Алексиев (07.03.1893 – 18.11.1944), български хуморист, художник, карикатурист и журналист. Използва множество псевдоними, но най-известния е Фра Дяволо (Fra Diavolo). Автор на сборниците с хумористични разкази и фейлетони „Жалостиви случки“, „Хумористична история на българите“ и др. Участва в редица художествени изложби. Няколко пъти е председател на Съюза на дружествата на художниците в България.

19 ноември -95 години от рождението на ЛЮБА АЛЕКСИЕВА(19.11.1929г.)- изявена актриса. Р. гр. Бургас. УЧИЛА В Девическата гимназия „К.Фотинов“

- 135 г. от рождението на Димитър Шишманов (19.11.1889 – 01.02.1945), български белетрист, журналист, публицист, държавен деец. Автор на „Хайлайф“ (роман), „Панаирът в Стародол“ (комедия в 2 д.), „Писма до мен самия“ (спомени) и др.

20 ноември - 120 г. от р. на Орлин Василев, бълг. писател и драматург (1904 – 1977)

- 135 г. от рождението на Едуин Хъбъл (20.11.1889 – 28.09.1953), американски астроном. С огромен принос към изучаването на Вселената, той успява да промени основни разбирания на човечеството за Космоса, като потвърждава съществуването и на други галактики, освен нашата.

21 ноември - Международен ден на поздравите

- Ден на християнското семейство

- Международен ден на непушачите

-80 г. от смъртта на Иван Крилов, рус. писател, сатирик и баснописец (1769 – 1844)

- 330 г.от р. на Волтер, френски писател, философ и историк (1694 - 1778)

29 ноември - 60 г. от р. на ДИМИТРИНА БАЕВА (29.11.1964–21.01.1995) поетеса. Родена в гр. Бургас.

- 100 г. от смъртта на Джакомо Пучини (22.12.1858 – 29.11.1924), италиански оперен композитор. Известни опери – „Бохеми“, „Тоска“, „Мадам Бътерфлай“, „Турандот“ и др. Произведенията му влизат в репертоара на най-известните театри, като и до днес се играят с ненамаляващ успех навсякъде по света.

30 ноември • 150 г. от рождението на сър Уинстън Чърчил (30.11.1874 – 24.01.1965), британски политик и държавник, историк, писател и художник. Известен с дългата си политическа кариера и с ключовата си роля във Втората световна война. Награден е с Нобелова награда за литература (1953). Автор на „История на англоезичните народи“ (в 4 т.), „Втората световна война. Мемоари“ (в 6 т.) и др.

ДЕКЕМВРИ

1 декември - Международен ден на борбата срещу СПИН

3 декември - 75 години от рождението на МИЛКА СТОЯНОВА (3.12.1949)- поетеса. Родена в гр. Бургас.

-Международен ден на инвалидите

• 75 г. от смъртта на Елин Пелин (псевдоним на Димитър Иванов Стоянов) (08.07.1877 – 03.12.1949), български писател, критически реалист. Автор на разкази, на повестите „Гераците“ и „Земя“, на цикъла „Под манастирската лоза“ и др., както и на многобройни стихове, поеми и приказки за деца и на двете части на романа „Ян Бибиян. Невероятните приключения на едно хлапе“ и „Ян Бибиян на Луната“.

• 135 г. от рождението на Стоян Загорчинов (03.12.1889 – 31.01.1969), български писател. Автор на „Легенда за Света София“ (повест), „Празник в Бояна“ (роман), „Ивайло“ (истор. роман) и др.

4 декември - - 100 г. от рождението на Любен Станев (04.12.1924 – 18.12.2009), български писател и сценарист. Известни творби – романите „Софийска история“, „Вината“, „Недей ми казва сбогом“ и др.; сборници с разкази „Пеницилин“, „Събота следобед“, „Песента на щурците“ и др.; повестите „Семейство Ласкови“, „Тази хубава зряла възраст“ и др. Сценарист на игрални филми – „Цар и генерал“ (1966), „Мъже в командировка“ (1968), „Наковалня или чук“ (1972) „Човек на паважа“ (1986) и др.

5 декември - Международен ден на доброволца

6 декември - Никулден. Празник на град Бургас

- Ден на банкерите и търговците

- 180 г. от рождението на Капитан Петко Войвода (истинско име Петко Киряков Калоянов) (06.12.1844 – 07.02.1900), български революционер, посветил живота си на освобождението на беломорските българи и обединението им с България, защитник на Родопите, борил се за свободата на потиснатите в Османската империя.

- 100 г. от рождението на Павел Матев (06.12.1924 – 04.02.2006), български поет, роден в с. Оризово, Чирпанско, почетен гражданин на гр. Чирпан. Автор е на над 40 поетични книги. Редица негови стихове се превръщат в текстове на популярни песни – „Синева“ (изп. Васил Найденов), „Отвори ми. Нося тишина...“ (изп. Кукери), „Заклинание“ (изп. Лили Иванова), „Люлякови нощи“ (изп. Тоника СВ) и мн. др.

7 декември • 115 г. от рождението на Никола Вапцаров (07.12.1909 – 23.07.1942), български поет. Пише стихове за възрастни и деца, проза, критически текстове, драми – „Когато вълната бучи“ и др. Стихосбирката му „Моторни песни“ е издадена приживе.

8 декември - 150 г. от изл. на бр. 1 на в. „Знаме“, редактирано от Хр. Ботев, Букурещ (1874 – 1875)

10 декември - Международен ден за защита на правата на човека

- 90 години от рождението на ЕЛИСАВЕТА ИКОНОПИСОВА (10.12.1934 – 22.07.2013)-художник-приложник. Родена в гр. Бургас. Учила в Девическата гимназия „К.Фотинов“.

13 декември - 80 г. от смъртта на Василий Кандински, руски художник (1866 – 1944)

15 декември - 90 години от рождението на РАЙНА КАБАИВАНСКА (15.12.1934)- оперна певица от световна величина. От дълги години живее и работи в Италия. Родена в гр. Бургас.(ъщеря на Ячо Кабаивански, майка ѝ е била учителка по физика в гимназията.)

16 декември • 130 г. от рождението на Николай Хрелков (16.12.1894 – 27.08.1950), български поет, публицист, преводач.

23 декември - 220 г. от р. на Шарл Огюстен Сент Бьов, френски Лит. критик (1804 – 1869)

24 декември - Бъдни вечер

- 135 г. от рождението на Христо Ясенов (псевдоним на Христо Павлов Туджаров) (24.12.1889 – май 1925), български поет. Поезията му е част от българската символистична традиция – „Рицарски замък“. През последните години от живота си публикува сатирични и публицистични текстове с актуално-злободневен характер.

25 декември - Коледа

26 декември - Ден на баща

- 120 г. от р. на Алехо Карпентиер, кубински писател(1904 – 1980)

30 декември - 80 г. от смъртта на Ромен Ролан, френски писател (1866 – 1944)

31 декември - • 130 г. от рождението на Анна Каменова (псевдоним на Анна Михайлова Стайнова) (31.12.1894 – 01.08.1982), българска писателка. Пише романи, разкази, пътеписи, есета, рецензии. Дебютният ѝ роман е „Харитининият грях“.

През 2024 г. се навършват:

- 1380 г. от рождението на кан Аспарух (Исперих) (ок. 644 – ок. 700), прабългарски владетел, основател на българската държава.
- 1160 г. от рождението на Симеон I (864 – 927), български княз и цар, периодът на неговото царуване е наречен Златен век на българската култура.
- 285 г. от рождението на Софроний Врачански (1739 – 1813), църковен деец, възрожденски писател, общественик, просветител, родоначалник на новобългарската литература.
- 190 г. от рождението и 145 г. от смъртта на Любен Каравелов (ок.1834 – 21.01.1879), български писател, публицист, революционер.
- 620 г. от с. на патриарх Евтимий Търновски, старобълг. писател и религиозен деец (1330 – 1404)
- 350 г. от смъртта на Петър Богдан Бакшев, български книжовник, католически архиепископ, написал „История на България“ през 1673 г. (1601 – 1674)
- 200 г. от рождението на Никола Козлев, български книжовник и революционер (1824 – 1902)
- 200 г. от излизането на „Буквар с различни поучения“ (Рибен буквар) на д-р Петър Берон - първата българска учебна книга, Брашов, 1824 г.
- 200 г. от р.на Христо Георгиев (Недев), български общественик, търговец и банкер (1824 – 1872)

.....

Бургас

- 180 години от рождението на ИВАН ЦАНКОВ (1844 – 1925) – виден революционен деец, сподвижник на Левски, четник в четата на П. Хитов и легията на Раковски. Кмет на Бургас за времето (22.11.1887- 20.04.1890) и (08.10.1893-12.07.1894): водоснабдява се Татарската махала; започва строителството на ж.п. линията Бургас – Ямбол; отпуснати са общински места за строителството на болница, митница и

др.; завършено е строителството на новата сграда на общината. Окръжен управител (01.10.1885 – 05.01.1887). Роден в с. Жеравна.

- 110 години от рождението на СИЯ ЧАЛЪКОВА (1914 - 1993) – пианист и композитор

-155 години от откриването на Първата българска църква в Бургас – “Св.Св. Кирил и Методий” (На 20 апр.1869 г. в приспособената за църква къща, подарена от българския свещеник поп Георги, се извършва първата литургия на църковно – славянски език в Бургас)

-155 години от откриването на Първото българско училище в гр. Бургас (1869г.)

-95 години от основаването на читалище “Ангел Янев” в кв. Сарафово и “Просвета” (1929г.).

-90 години от официалното откриване на храма “Св. Иван Рилски” в Бургас (1.04.1934г.)60 години от първата постановка на Бургаския куклен театър (1954г.).

-40 години от създаването на Народно читалище “Св.Св. Кирил и Методий” (1984г.) в гр. Бургас.

.....

- 840 г. от рождението на Саади, персийски поет (1184 – 1291)

- 150 г. от издаването на “Веда Словена”, народни песни от предисторическо и предхристиянско време, събрани от Иван Гологанов и издадени от Стефан Веркович през 1874 г.

СВЕТОВНИ ДЕСЕТИЛЕТИЯ под егидата на ООН и ЕС:

2014 – 2024 г.

Международно десетилетие на устойчива енергия за всички

2015 – 2024 г.

Международно десетилетие на хората от африкански произход

2016 – 2025 г.

Трето десетилетие на индустриалното развитие на Африка

2016 – 2025 г.

Десетилетие на действие на ООН относно храненето

2018 – 2027 г.

Трето десетилетие на ООН за изкореняване на бедността

2018 – 2028 г.

Международно десетилетие за действие „Вода за устойчиво развитие“

2019 – 2028 г.

Десетилетие на семейното земеделие

2019 – 2028 г.

Десетилетие на мира в памет на Нелсън Мандела

2021 – 2030 г.

Десетилетие на науката за океана за устойчиво развитие